

Üniversitesi	:	İstanbul Kültür Üniversitesi
Enstitüsü	:	Fen Bilimleri
Anabilim Dalı	:	Mimarlık
Programı	:	Mimarlık Tarihi ve Restorasyon
Tez Danışmanı	:	Yrd. Doç. Dr. Nisa SEMİZ
Eş Danışman	:	Doç. Dr. Ege ULUCA TÜMER
Tez Türü ve Tarihi	:	Yükseklisans – Eylül 2016

ÖZET

KÜLTÜREL MİRAS KORUMA PROJELERİNDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI - YEREL YÖNETİM İLİŞKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Sivil toplum kuruluşları (STK), toplumsal duyarlılığın ve örgütlenmenin bir parçası olarak ortaya çıkmaktadırlar. Çağdaş ve demokratik anlayışın hakim olduğu ülkelerde, hükümetler tarafından da desteklenerek, toplumsal meselelerin kamuoyu nezdinde ele alınıp, tartışılmasına ve değerlendirilmesine katkıda bulunmaktadır. Türkiye’de, Cumhuriyet dönemi ile birlikte etkinlik alanları genişleyen ve 2000’li yıllarda sayıları artan STK’larının kültürel miras ve koruma konusunda faaliyet gösterenleri, kültürel değerleri korumaya yönelik çalışmalarda bulunmaktadır. Günümüz sanal iletişim olanaklarının da etkisiyle geniş kitleler tarafından daha bilinir hale gelen kültürel miras ve korumayla ilgili STK’lar, bu sayede halkla, merkezi ve yerel yönetimlerle ilişkilerini kuvvetlendirmişlerdir. Yerel yönetimler ise; halkın ihtiyaç ve taleplerine cevap verebilmek adına seçimle işbaşına gelen ve hizmet sunan birimlerdir. Bu açıdan yetki alanları içinde kültürel mirası koruma projeleri de bulunmaktadır.

Kamu yararını gözeten STK’ların ve kamuya hizmet verme görevi üstlenen yerel yönetimlerin, ilgi ve yetki alanları açısından karşılıklı etkileşim içinde olmalarının gerekliliği açıktır. Kültürel mirası koruma alanında da kuvvetli ilişkiler kurmaları

önemlidir. STK'lar ve yerel yönetimlerin bu alanda işbirliği içinde olmaları, kültürel miras koruma bilincinin yerelden ulusala yayılarak eyleme dönüşmesinde etkili olacaktır.

Bu çalışmada, öncelikle Türkiye'de STK'lar ve yerel yönetimlerin kültürel miras koruma alanında üstlendikleri roller ve etkinlik alanları incelenmiştir. Birbirleriyle ilişkilerinin niteliği ve etkinliğinin anlaşılması için, gerek kültürel miras ve koruma alanında seçilen STK'lar, gerekse bazı yerel yönetimlerle iletişime geçilerek anket araştırması yapılmıştır. Ayrıca STK'lar ve yerel yönetimlerin birlikte dahil olduğu bazı koruma projeleri incelenerek, uygulamadaki yansımalar irdelenmiştir. Ardından anket sonuçlarının analizi ve örnek projelerin incelemesinden elde edilen sonuçlar değerlendirilerek, Türkiye'de kültürel miras koruma alanında STK'lar ve yerel yönetimler arası ilişkilerin geliştirilmesine yönelik veri sağlanması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Kültürel Miras, Koruma, Koruma Bilinci, Sivil Toplum Kuruluşları, Yerel Yönetimler

University : **Istanbul Kültür University**
Institute : **Institute of Science and Technology**
Department : **Architecture**
Programme : **History of Architecture and Restoration**
Advisor : **Assist. Prof. Dr. Nisa SEMİZ**
Co-advisor : **Assoc. Prof. Dr. Ege ULUCA TÜMER**
Degree Awarded and Date : **M.Arch –September 2016**

ABSTRACT

EVALUATIONS OF THE RELATIONS BETWEEN NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS AND LOCAL AUTHORITIES ON CONSERVATION PROJECTS OF CULTURAL HERITAGE

Non-governmental organizations (NGO) appear as a part of social sensitivity and organization. Activity areas of NGOs in Turkey have expanded in the Republican era and their number increased in 2000s. Today, with the support of virtual communication opportunities NGOs on cultural heritage and conservation have become widely known and thus strengthened the relations between central and local authorities and public. On the other hand, local authorities are institutions that fulfill the needs and demands of public with a crew that is employed by election. Projects on protection of cultural heritage are also among their realm of authority.

It is obvious that NGOs that oversee the benefits of general public and local authorities that are obliged to serve general public should be in mutual relations in accordance with their interests and realms of authority. It is important that they form firm bonds in the area of conservation of cultural heritage. For NGOs and local authorities to be in cooperation in this area will help the consciousness of conservation to spread from local to national scale and turn into action.

This study first of all examines the roles and activity areas of NGOs and local authorities in Turkey, on conservation of cultural heritage. To understand the quality and efficiency of their relations with each other, questionnaires had been applied to chosen NGOs and local authorities. Also by examining conservation projects that both NGOs and local authorities took part cooperatively, reflections on applications are studied. After that the results are evaluated that are taken from the analyses of the questionnaire and examining of sample projects. By evaluating the results, it is aimed to provide data on improving the relations between non-governmental organizations and local authorities on area of conservation of cultural heritage in Turkey.

Keywords: Cultural Heritage, Conservation, Public Awareness, Non-Governmental Organizations, Local Authorities